

بررسی ارتباط چاقی با فقر در مبتلایان به دیابت نوع دو مراجعه کننده به درمانگاه دیابت بیمارستان امام خمینی (ره) شهر اردبیل

نسرین صمدی^۱، ایراندخت اللهیاری^۱، الهام مسرت^۲، مهران مستعلی زیبا^۱

۱. دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران na.samadi@arums.ac.ir

۲. دانشکده پیرا پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

مقدمه و هدف: چاقی اختلالی است که به عوامل متعددی بستگی داشته باشد و اغلب با بیماریهای از جمله دیابت، پرفشاری خون و بیماریهای قلبی و عروقی همراه است. همچنین چاقی اصلی ترین فاکتور خطر برای دیابت نوع دو ذکر شده است. علاوه بر این میزان بستری ناشی از دیابت در مناطقی که سطح درآمد پایین تر از خط فقر دارند بیشتر از مناطقی است که سطح درآمد بالاتری دارند و از آنجا که فقر ارتباط تنگاتنگی با تغذیه و سطح آگاهی افراد دارد، این پژوهش با هدف بررسی ارتباط چاقی با فقر در مبتلایان به دیابت نوع دو انجام شده است.

مواد و روشها: این پژوهش یک مطالعه تحلیلی می باشد که بر روی ۲۹۰ نفر از مبتلایان به دیابت نوع دو مراجعه کننده به درمانگاه دیابت بیمارستان امام خمینی (ره) شهر اردبیل انجام شد. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و یک چک لیست جهت بررسی سطح درآمد، عوارض ناشی از دیابت و BMI بود. داده های حاصل از پژوهش با استفاده از نرم افزار SPSS16 و آزمون های آماری توصیفی و تحلیلی فراوانی، χ^2 و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: یافته های حاصل از این پژوهش حاکی از آن بود که اکثر واحدهای مورد پژوهش (۲۲۰ نفر، ۷۸/۵٪) اضافه وزن داشتند یا چاق (۵۱ نفر، ۱۸/۲٪) بودند. از نظر سطح درآمد نیز ۹۶ نفر (۳۳/۹٪) زیر خط فقر بودند و ضریب همبستگی پیرسون ارتباط آماری معنی دا (f=۰/۷۹) بین چاقی و فقر را در نمونه های مورد پژوهش نشان داد.

بحث و نتیجه گیری: فقر در بیماران دیابتی با زنجیره ای از مشکلات از جمله سطح تحصیلات پایین همراه است به طوریکه این افراد اغلب خطرات ناشی از بیماری را نادیده گرفته و تمایل به خوردن غذاها با کالری بالا و تحرک جسمانی پایین دارند. با توجه به نتایج حاصل از پژوهش حاضر مبنی بر اینکه در بیماران با سطح درآمد پایین میزان عوارض ناشی از دیابت مانند زخم پای دیابتی و چاقی بیشتر است، لذا جهت پیشگیری از عوارض در این بیماران لازم است برنامه های آموزشی منظم در رابطه با تغذیه سالم و اهمیت تحرک و معاینات پیگیر تدوین و اجرا گردد.

کلیدواژه ها: چاقی، نمایه توده بدن، فقر، دیابت نوع دو